

**[Duett]**

sætte deres lønninger ned; det bliver vel et uændret omkostningsforbrug.

Det vil sige, at det eneste, erhvervslivet ville kunne gøre for at skrabe den tredjedel af dagpengeudgifterne hjem, var at skære sit eget overskud ned. Er det at hjælpe erhvervslivet? Er det den erhvervsvenlige, støttende, åbne holdning over for erhvervslivet, som Venstre står for? Så tror jeg nu nok, erhvervslivet helst vil være fri for Venstres politik.

(Kort bemærkning).

**Svend Heiselberg (V):**

Det har altid været helt klart, hvis vi lavede en dagpengereform, at de penge, som man sparede derved, skulle bruges til skattelettelse. (*Munterhed*).

**Jes Lunde (SF):**

Et flertal i Folketinget vil om nogle timer vedtage en finanslov for 1993. Det er en finanslov, der er præget af mange gode punkter, men det er også en finanslov med afgørende svigt.

Arbejdsløsheden tegner med denne finanslov til uændret at blive på over 300.000 næste år – ja, OECD har lige fortalt os, at deres skøn er 316.000 ledige i 1993. Det er efter SF's opfattelse en menneskelig og politisk katastrofe.

Arbejdsløsheden er Danmarks største samfundsproblem. Den indebærer, at i hundredtusindvis af familier lider under svære økonomiske problemer. Den betyder, at mange må gå fra hus og hjem; man behøver kun at kigge i avisernes spalter over tvangsauktioner for at se, at det er hverdagskost i Danmark.

Hver gang ligger der en menneskelig tragedie bag. Hver gang er der mennesker, der – ud over de økonomiske øretæver – føler sig sat til side, kasseret, vraget af arbejdsmarkedet. Ufatelig mange mennesker må i dag bære på den byrde, at de opfatter sig som overflødige og unødvendige i fællesskabet, og hvis der er folketingsmedlemmer, der ikke kender til, at virkeligheden er sådan, så fortjener de at bruge bare en måned af deres liv i praktik på et a-kassekontor, i en socialforvaltning, på et UTB-kursus eller et af de andre mange steder, hvor de, der er holdt udenfor, kan træffes.

Det er hårdt for mennesker, fordi de fleste af os netop føler, at vores værdi for andre ligger i, at vi kan give noget. Det ligger dybt forankret i vores arbejdsmoral, at vi skal yde en indsats;

det er et must i den protestantiske etik. Og derfor er det så hårdt at blive berøvet de muligheder, der ligger i at give andre noget igennem sin arbejdsindsats. Man berøves en mulighed for at sætte sig tydelige og positive spor i livet. Rigdom er ikke at have meget, rigdom er at kunne give, som den tyskfødte filosof Erich Fromm udtrykte det.

Når et flertal senere i dag vælger at trykke på den grønne knap og godkender finansloven, så sender de derfor samtidig en hilsen til de over 300.000 arbejdsløse mennesker, en hilsen, hvori der står: I kan ikke bidrage med noget, I må desværre blive ved med at være arbejdsløse, for vi har andre ting at tænke på, som er vigtigere end jer! Det kan være, at det er en ideologi om, at der ikke må være flere offentligt ansatte, selv om arbejdsopgaverne stiger, det kan være, at det er skattetrykket, der er vigtigere end menneskeskæbner, eller det kan være helt andre grunde, men alt sammen er det dårlige undskyldninger for at løbe fra et ansvar, det ansvar, som vi i fællesskab har som medlemmer af Folketinget.

Den danske teolog og filosof K. E. Løgstrup slog i sit banebrydende værk »Den Ethiske Fordring« fast, at: »Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre, uden at han holder noget af dets liv i sin hånd.« Det er jo grundlæggende rigtigt. Vi har et ansvar for hinanden, fordi den måde, vi behandler andre på, har betydning for deres liv. Det gælder i alle direkte mellem menneskelige relationer, og det er nok værd for de fleste af os at tænke en ekstra gang over.

Men denne pligt til at gennemtænke, hvordan vi behandler andre, gælder ikke kun over for de mennesker, vi har et direkte forhold til, den gælder i allerhøjeste grad også på det overordnede plan i en lovgivende forsamling som Folketinget. Vi har et ansvar, som ingen må løbe fra. En finanslov er ikke bare tal i lange kolonner, det drejer sig om mennesker, og for at sige det med Løgstrups ord, så holder vi noget af deres liv i vores hænder.

Efter SF's opfattelse er Folketinget ansvarlig for at ødelægge noget af mange menneskers liv for hver dag, massearbejdsløsheden får lov til at fortsætte. Den dag, der leves i dag, kommer aldrig tilbage, og hvis den skal leves i dyb frustration, fordi arbejdsløsheden præger den enkeltes liv, så er det et uantageligt spild af menneskelige livsmuligheder.